

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T.** o sídlom X., X., zast. Mgr. D., advokátkou, K., proti žalovanému v 1. rade: **Ing. J.**, nar. X., H., žalovanému v 2. rade: **Ing. I.**, nar. X., J. obaja zast. JUDr. P., advokátom, Š., **o zaplatenie 2 000 000 Sk**, o návrhu žalobcu a Ing. J. na pripustenie zámeny účastníka na strane žalobcu na odvolanie žalovaných proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7. marca 2008 č.k.3 Zm 110/03-204 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7. marca 2008 č.k. 3 Zm 110/03 **m e n í** tak, že návrhy žalobcu a Ing. J. **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením pripustil, aby z konania vystúpil doterajší žalobca T. so sídlom X., X. a na jeho miesto vstúpil ako žalobca Ing. J., r.č. X., bytom N..

Podľa odôvodnenia súd opätovne rozhodoval potom, čo Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím uznesením zo dňa 27.9.2007 č.k. 2 Obo 179/2007-186 jeho uznesenie zo dňa 9.7.2007 č.k. 3 ZM 110/03-177 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že je potrebné, aby prvostupňový súd preskúmal, či došlo k platnému postúpeniu zmenky – indosácii podľa ust. čl. III § 3 zák. č. 191/1950 Zb.

Dňa 29.1.2008 bolo súdu doručené podanie Ing. J., v ktorom žiadal zmenu účastníkov konania na strane žalobcu podľa ust. § 92 ods. 2 a 3 O.s.p.

Súd posúdil vec podľa čl. I § 14 ods. 1 a čl. III. § 3 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. ako aj § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. a zistil, že zmenka, ktorá je dočasne uložená v trezore Krajského súdu v Banskej Bystrici bola dňa 23.11.2007 indosovaná žalobcom v zastúpení Ing. J., na základe

plnej moci zo dňa 10.10.2006 na Ing. J. r.č. X., bytom N., čo je vyznačené na privesku tejto zmenky .

Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade a navrhli ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietajú, že neboli splnené zákonné podmienky na zmenu účastníka konania podľa § 92 O.s.p. aj vzhľadom na to, že súd vo veci už vydal zmenkový platobný rozkaz a žalovaní podali proti nemu námietky, čo značí, že podľa § 175 ods. 3 O.s.p. zmenkový platobný rozkaz môže byť v konaní o námietkach rozsudkom len zrušený alebo ponechaný v platnosti.

Uvádzajú, že podľa fotokópie druhej strany predmetnej zmenky ju Ing. J. indosoval dňa 20.11.2006. Uvedený indosament nespĺňa základné formálno-právne náležitosti platného indosamentu, čo potvrdil aj odvolací súd v uznesení 2 Obo 179/07-186 zo dňa 27.9.2007. Bezvýznamný by bol tento indosament len vtedy, keby bol preškrtnutý. Keďže k preškrtnutiu tohto formálne nesprávneho indosamentu nedošlo, nemožno ho považovať za nenapísaný a teda sa naň prihliada pri skúmaní formálnej aktívnej legitimácie.

Dňa 23.11.2007 Ing. J. k predmetnej zmenke pripojil privesok obsahujúci ďalší indosament, čiže v súčasnosti sa na zmenke nachádzajú dva, z ktorých jeden je postihnutý vyššie uvedenou vadou. Sú názoru, že došlo k takému zásahu do formálnych náležitostí zmenky, ktoré bránia jej riadnemu uplatneniu Ing. J., pretože v jeho prospech nesvedčí neprerušený rad indosamentov a preto nie je oprávneným majiteľom predmetnej zmenky.

Odvolatelia s poukazom na čl .III. § 3 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. sú tiež názoru, že zmenka, ktorej sa týka splnomocnenie pre Ing. J. nie je dostatočne identifikovaná, nie je označená základnými pojmovými znakmi zmenky, nakoľko jej určenie neobsahuje označenie, či ide o zmenku vlastnú alebo cudziu, neobsahuje ani výšku zmenkovej sumy, ani dátum splatnosti zmenky, ani meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť, ani dátum a ani miesto vystavenia zmenky. Meno vystaviteľa zmenky v tomto splnomocnení nie je totožné s obchodným menom vystaviteľa zmenky uvedenom na predmetnej zmenke (chýba čiarka oddeľujúca dodatok označujúci právnu formu obchodnej spoločnosti) a ani druhý identifikačný údaj. Nie je dostačujúci ani ďalší údaj, a to mená zmenkových ručiteľov bez uvedenia ich funkcií, bydlísk a rodných čísel tak ako je to uvedené na predmetnej zmenke.

Podľa ich názoru plná moc oprávňuje Ing. J. vykonať len jednu indosáciu zmenky a neobsahuje jeho splnomocnenie na vykonanie dvoch indosamentov resp. opakované indosácie.

Odvolatelia tiež pripomínajú, že dňa 26.7.2004 súd I. stupňa vydal vo veci zmenkový platobný rozkaz, proti ktorému žalovaní podali námietky a z ustanovení § 175 ods. 3 O.s.p. podľa nich vyplýva, že už nemožno disponovať návrhom podľa § 92 O.s.p., pretože súd v rozsudku po podaní námietok môže len vysloviť, či zmenkový platobný rozkaz ponecháva v platnosti alebo či ho zrušuje a v akom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba zmeniť a návrh žalobcu i Ing. J. zamietnuť.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobca podal dňa 17.10.2003 proti žalovaným návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu a súd I. stupňa vydal dňa 26.7.2004 zmenkový platobný rozkaz, proti ktorému žalovaní podali námietky. Žalobca sa k námietkam žalovaných vyjadril podaním zo dňa 13.6.2005.

Dňa 12.10.2006 došlo súdu I. stupňa žalobcovu oznámenie o postúpení pohľadávky Ing. J. a jeho žiadosť o pripustenie vstupu nového účastníka do konania namiesto žalobcu s tým, že žalobca zabezpečí indosovanie zmenky na nového veriteľa.

Na základe odvolania žalovaných odvolací súd návrhu vyhovujúce uznesenie súdu I. stupňa zo dňa 12.2.2007 zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie uznesením zo dňa 26.4.2007 s tým, že na prevod práv zo spornej zmenky vyžaduje ust. § 21 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z. aj rubopis.

Podaním zo dňa 12.6.2007 podal žalobca nový návrh na vstup nového účastníka na strane žalobcu do konania s tým, že Ing. R. na základe žalobcovho splnomocnenia uskutočnil indosáciu zmenky na seba ako nového majiteľa zmenky.

Na tomto základe súd I. stupňa uznesením zo dňa 9.7.2007 návrhu vyhovel. Odvolací súd však na základe odvolania žalovaných toto uznesenie súdu I. stupňa zrušil uznesením zo dňa 27.9.2007 a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie s tým, že indosament uskutočnený Ing. R. nie je podpísaný v súlade s ust. čl III. § 3 zák. č. 191/1950 Zb.

Podaním zo dňa 29.1.2008 p. Ing. R. podal návrh na vstup nového účastníka do konania podľa § 92 ods. 2 O.s.p. tvrdiac, že indosáciou spornej zmenky na základe splnomocnenia žalobcu sa stal novým majiteľom zmenky a súd I. stupňa jeho návrhu napadnutým uznesením vyhovel.

Z uvedeného krátkeho opisu skutkového stavu vyplýva, že súd I. stupňa napadnutým uznesením rozhodol jednak po vrátení mu veci odvolacím súdom v ďalšom konaní o návrhu

žalobcu na pripustenie zámeny účastníka na strane žalobcu a jednak o rovnakom návrhu Ing. R. zo dňa 29.1.2008 pričom Ing. R. odvodzuje svoje právo podať takýto návrh z ust. § 92 ods. 2 O.s.p. a zo svojho presvedčenia, že sa stal platnou indosáciou spornej zmenky jej majiteľom namiesto pôvodného žalobcu.

Podľa odôvodnenia uznesenia súd zistil, že sporná zmenka bola dňa 23.11.2007 indosovaná žalobcom v zastúpení Ing. J. na základe plnej moci zo dňa 10.10.2006 na Ing. J., r.č. X., bytom N., čo je vyznačené na privesku tejto zmenky. Súd I. stupňa, teda uzavrel, že zmenka bola na privesku indosovaná platne.

Odvolatelia čo do tohto odôvodnenia napadnutého uznesenia namietajú predovšetkým neurčitosť splnomocnenia Ing. R. z dôvodu nedostatku identifikácie zmenky, ktorej sa indosament týka a pokiaľ by sa považovalo za dostatočné tvrdia, že mohol Ing. R. na jej základe vykonať len jednu indosáciu, teda na indosáciu z 23.11.2007 už nebol oprávneným majiteľom zmenky splnomocnený.

Ďalej odvolatelia namietajú, že indosamenty nespĺňajú náležitosti § 16 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. podľa ktorého o tom, kto má zmenku v rukách platí, že je oprávneným majiteľom, ak preukáže svoje právo nepretržitým radom indosamentov, a to aj vtedy, ak posledný z nich je biankoindosament. Prečiarknuté indosamenty platia pritom za nenapísané.

Uvádzajú, že čo do indosamentu z 20.11.2006 nespĺňanie základných formálno-právnych náležitostí platného indosamentu potvrdil aj NS SR v uznesení č.k. 2 Obo 179/207 - 186 zo dňa 17.9.2007, že však nie je bezvýznamný, potvrdzuje podľa nich skutočnosť, že nie je prečiarknutý. Zo skutočnosti, že prvý formálne náležitosti nespĺňajúci indosament nie je prečiarknutý, vyplýva prerušenie nepretržitého radu indosamentov, teda indosament na privesku zo dňa 23.11.2007 netvorí súčasť nepretržitého radu indosamentov potrebnú na to, aby bolo možné Ing. R. považovať za oprávneného majiteľa zmenky.

Čo do splnomocnenia pre Ing. J. nie sú námietky odvolateľov opodstatnené. Splnomocnenie je osvedčením právneho vzťahu medzi ním a žalobcom zastúpeným advokátom a Ing. R. sa ním splnomocňuje na indosáciu zmenky, podľa správania sa splnomocnenca dostatočne identifikovanej. Z vyjadrenia v splnomocnení „indosovať zmenku“ s uvedením za koho a na koho jasne a jednoznačne tiež vyplýva, že Ing. R. sa splnomocňuje zmenku indosovať platne, nijako nemožno použitý výraz interpretovať tak, ako to robia odvolatelia, že môže akt indosácie urobiť len jediným úkonom tzn., že nemôže

prípadne legálnym spôsobom opraviť zápis, ktorý nespĺňa náležitosti platného indosamentu tak, aby zmenku indosoval platne, v súlade so splnomocnením, ktoré dostal.

Pokiaľ odvolatelia označujú indosament tak, ako bol urobený, za nespĺňajúci náležitosti ust. § 16 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. je to opodstatnené, avšak pre rozhodnutie veci nepodstatné, pretože rubopis bol urobený na listine označenej síce ako prívesok, táto listina však nespĺňa náležitosti prívesku podľa § 13 ods. 1 prvá veta zák. č. 191/1950 Zb., ktorý ustanovuje, že indosament treba napísať na zmenke alebo na list s ňou spojený (prívesok). Z citovaného vyplýva, že prívesok musí byť spojený so zmenkou, čo opäť značí, že musí ísť o relatívne trvalé spojenie, nestačí založenie do spisu alebo pripojenie pomerne ľahko odstrániteľným prostriedkom, ako je napríklad kancelárska svorka; zvyčajné je prilepenie tak, aby bol prívesok pokračovaním zmenky. Skutočnosť, že listina, ktorú p. Ing. R. označil ako prívesok k zmenke, nie je príveskom v zmysle § 13 ods. 1 prvá veta zák. č. 191/1950 Zb, značí, že Ing. R. zmenku platne neindosoval. (Odvolací súd tiež konštatoval, že ani podpis na tomto rubopise nie je v súlade s ust. čl. III. § 3 ods. 1 druhá veta zák. č. 191/1950 Zb.)

Z tejto skutočnosti odvolací súd uzavrel, že spomenutou listinou nazvanou príveskom a na nej napísaným vyjadrením nedošlo k zmene v osobe zmenkového veriteľa, ostáva ním žalobca.

Z uvedeného potom vyplýva, že Ing. R. sa nestal oprávneným vlastníkom zmenky, pretože na neho práva zo spornej zmenky neprešli a nebol teda oprávnený podať návrh podľa § 92 ods. 2 O.s.p., pretože nie je na jeho podanie aktívne legitimovaný, čo je dôvodom na zmenu výroku napadnutého uznesenia tak, že návrh sa zamietá.

Skutočnosť, že opísaný rubopis na prívesku nie je indosamentom v súlade s ust. § 13 ods. 1 a čl. III. § 3 ods. 1 druhá veta zák. č. 191/1950 Zb. značí, že napadnuté uznesenie pokiaľ je rozhodnutím v ďalšom konaní o návrhu žalobcu sa zakladá na nesprávnom právnom posúdení veci súdom I. stupňa, preto ho odvolací súd zmenil tak, že návrh zamietol.

Na tomto základe odvolací súd napadnuté uznesenie súdu I. stupňa, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1) zmenil tak, že návrh zamietol.

P o u č e n i e : Protí tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu